

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για την πρόταση νόμου «Ο περί της Σεξουαλικής Διαπαιδαγώγησης και της Διαδικασίας Διακοπής Ανεπιθύμητης Κύησης Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Ειρήνη Χαραλαμπίδου, πρόεδρος	Φωτεινή Τσιρίδου
Γιώργος Κουκουμάς	Μάριος Μαυρίδης
Ρίτα Θεοδώρου Σούπερμαν	Αλεξάνδρα Ατταλίδου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών μελέτησε την υπό αναφορά πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τον κ. Χαράλαμπο Θεοπέμπτου, βουλευτή του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, σε πέντε συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 23 Σεπτεμβρίου 2019, 25 Οκτωβρίου 2021 και στις 5 Σεπτεμβρίου, 10 και 24 Οκτωβρίου 2022. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Γραφείου της Επιτρόπου Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού, της Επιτρόπου Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, του Υπουργείου Υγείας, του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Παγκύπριας Γυναικολογικής και Μαιευτικής Εταιρείας, του Κυπριακού Συνδέσμου Οικογενειακού Προγραμματισμού, του Συνδέσμου Ψυχολόγων Κύπρου, η πρόεδρος του Συμβουλίου Εφαρμογής της Εθνικής Στρατηγικής για την Καταπολέμηση της Σεξουαλικής Κακοποίησης και Εκμετάλλευσης Παιδιών και της Παιδικής Πορνογραφίας, καθώς και εκπρόσωποι της Παγκύπριας Συντονιστικής Επιτροπής Μαθητών και γυναικείων οργανώσεων.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης της πρότασης νόμου παρευρέθηκε επίσης το μη μέλος της επιτροπής και εισηγητής της πρότασης νόμου κ. Χαράλαμπος Θεοπέμπτου.

Σκοπός της πρότασης νόμου, ως αυτή είχε αρχικά κατατεθεί, είναι:

1. η θέσπιση ενός αποτελεσματικού νομοθετικού πλαισίου για τη διασφάλιση της σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης των παιδιών και του κοινού,
2. η δημιουργία συμβουλευτικών κέντρων για εγκύους που επιθυμούν να διακόψουν την κύηση,
3. η διασφάλιση του δικαιώματος των επαγγελματιών υγείας να μη συμμετέχουν σε διαδικασία διακοπής της κύησης και
4. η δημιουργία αρχείου από το Υπουργείο Υγείας στο οποίο να τηρούνται δεδομένα σχετικά με τον αριθμό των γεννήσεων, το είδος του τοκετού, τις πολύδυμες κυήσεις, τις κυήσεις κατόπιν εφαρμογής μεθόδων υποβοηθούμενης αναπαραγωγής, τα πρόωρα νεογνά, καθώς και τις περιπτώσεις διακοπής της κύησης, τους λόγους της διακοπής και την ηλικία της γυναίκας κατά τη διακοπή.

Σημειώνεται ότι με βάση το αρχικό κείμενο της πρότασης νόμου αρμόδια αρχή για την εφαρμογή των σκοπούμενων ρυθμίσεων είναι το Υπουργείο Υγείας.

Στο πλαίσιο της συζήτησης επί της αρχής της πρότασης νόμου, ο εισηγητής της ανέφερε ότι με τη θεσμοθέτηση και κατ' επέκταση την προώθηση της σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης στα σχολεία και στην τριτοβάθμια εκπαίδευση επιδιώκεται η μείωση των ανεπιθύμητων κυήσεων και των αμβλώσεων. Περαιτέρω, σημείωσε ότι, με το σχετικό σύστημα που εφαρμόζεται σήμερα στα σχολεία, η σεξουαλική διαπαιδαγώγηση παρέχεται εθελοντικά από καθηγητές/καθηγήτριες στο πλαίσιο του μαθήματος της οικιακής οικονομίας. Επιπροσθέτως, ανέφερε ότι με την πρόταση νόμου σκοπείται η

δημιουργία συμβουλευτικών κέντρων για ενημέρωση και στήριξη εγκύων που επιθυμούν τη διακοπή της κύησης.

Η πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής συμφώνησαν με ορισμένους από τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρότασης νόμου και ειδικότερα με τη σκοπούμενη θεσμοθέτηση της σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης στα σχολεία και της ενημέρωσης του κοινού για θέματα σεξουαλικών και αναπαραγωγικών δικαιωμάτων, ενώ εξέφρασαν επιφυλάξεις και προβληματισμούς αναφορικά με τη ρύθμιση στον προτεινόμενο νόμο της λειτουργίας συμβουλευτικών κέντρων για θέματα διακοπής ανεπιθύμητης κύησης, η οποία, κατά την άποψή τους, θα μπορούσε να υπαχθεί σε άλλο σχετικό με το θέμα της διακοπής της κύησης νόμο.

Ο Υπουργός Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας, με επιστολή του προς την πρόεδρο της επιτροπής, ημερομηνίας 22 Οκτωβρίου 2021, εξέφρασε τη διαφωνία του σε σχέση τόσο με τη φιλοσοφία όσο και με τον τίτλο και το περιεχόμενο συγκεκριμένων προνοιών της πρότασης νόμου. Ειδικότερα, στην εν λόγω επιστολή επισημαίνεται μεταξύ άλλων ότι οι προτεινόμενες με την πρόταση νόμου ρυθμίσεις αφορούν εκπαιδευτικά θέματα τα οποία εμπίπτουν στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας και ως εκ τούτου ο καθορισμός στην πρόταση νόμου του Υπουργείου Υγείας ως αρμόδιας αρχής για την εφαρμογή των προτεινόμενων ρυθμίσεων ενδεχομένως να αντιβαίνει στο άρθρο 87 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας. Στην ίδια επιστολή επισημαίνεται επίσης ότι η πολιτική του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας για τη σεξουαλική διαπαιδαγώγηση έχει καταγραφεί στην Εθνική Στρατηγική για την Πρόληψη και την Καταπολέμηση της Σεξουαλικής Κακοποίησης και Εκμετάλλευσης Ανηλίκων και της Παιδικής Πορνογραφίας για το 2021-2023, της οποίας οι σχετικές δράσεις ήδη άρχισαν να υλοποιούνται, και ότι ενδεχόμενη νομική ρύθμιση του θέματος αυτού πιθανόν να δημιουργήσει σύγχυση.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας που παρευρέθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής ενημέρωσαν την επιτροπή αναφορικά με τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, τις τάξεις και τις διδακτικές περιόδους στις οποίες προσφέρεται σεξουαλική διαπαιδαγώγηση και με σχετικό γραπτό υπόμνημά τους εισηγήθηκαν μεταξύ άλλων τα κάτωθι:

1. Την τροποποίηση του τίτλου της πρότασης νόμου.
2. Την προσθήκη προοιμίου.
3. Τον ορισμό του Υπουργού Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας ως αρμόδιας αρχής για την εφαρμογή των προτεινόμενων ρυθμίσεων, αντί του Υπουργού Υγείας, όπως ορίζεται στην πρόταση νόμου, ως αρμόδιας αρχής.
4. Τη βελτίωση της ερμηνείας του όρου «σεξουαλική διαπαιδαγώγηση» και την αντικατάστασή του με τον όρο «ολιστική σεξουαλική διαπαιδαγώγηση».
5. Τη βελτίωση του σκοπού της πρότασης νόμου, ώστε να καταστεί υποχρεωτική η ολιστική σεξουαλική διαπαιδαγώγηση σε όλες τις τάξεις και βαθμίδες της εκπαίδευσης.
6. Την προσθήκη πρόνοιας στο κείμενο της πρότασης νόμου, σύμφωνα με την οποία τα σχετικά εκπαιδευτικά σεμινάρια και οι διαφωτιστικές διαλέξεις θα παρέχονται σε συνεργασία με το Υπουργείο Υγείας, καθώς και πρόνοιας με την οποία θα καθορίζονται ενδεικτικά η θεματολογία, τα επίπεδα και οι πτυχές των εν λόγω σεμιναρίων και διαλέξεων.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, αφού κατέθεσαν στην επιτροπή υπόμνημα, ημερομηνίας 5 Σεπτεμβρίου 2022, με τις θέσεις του υπουργείου επί της πρότασης νόμου, εισηγήθηκαν την τροποποίηση των σχετικών προνοιών της πρότασης νόμου, ώστε:

1. να οριστεί το Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας ως συναρμόδια με το Υπουργείο Υγείας αρχή όσον αφορά τη σεξουαλική αγωγή στα σχολεία ή να

καθοριστεί ότι οι σχετικές με τη σεξουαλική αγωγή υποχρεώσεις και εξουσίες θα ασκούνται από το Υπουργείο Υγείας σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας Αθλητισμού και Νεολαίας,

2. να προστεθούν στην ερμηνεία του όρου «εμπλεκόμενοι φορείς» ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Νοσηλευτών και Μαιών, η Παιδιατρική Εταιρεία Κύπρου και ο Οργανισμός Ασφάλισης Υγείας (ΟΑΥ),
3. να αντικατασταθεί ο όρος «παραϊατρικό προσωπικό» με τον όρο «επαγγελματίες υγείας», ο οποίος καλύπτει επισκέπτες/τριες υγείας, μαίες, νοσηλευτές κ.ά.,
4. η Σχολιατρική Υπηρεσία να παρέχει τη σεξουαλική διαπαιδαγώγηση στον μαθητικό πληθυσμό στο πλαίσιο της συνεργασίας των δύο αρμόδιων υπουργείων, αφού προηγηθεί κατάλληλη εκπαίδευση του προσωπικού της, καθώς και πρόσληψη επιπρόσθετου προσωπικού και αναβάθμιση του υφιστάμενου προγράμματος Σεξουαλικής Διαπαιδαγώγησης και
5. η επιμόρφωση του ενήλικου πληθυσμού να παρέχεται υπό τον συντονισμό της αρμόδιας αρχής με τη συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων φορέων.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας ήγειρε τον προβληματισμό κατά πόσο είναι νομικά ορθή η θέσπιση ξεχωριστής θεσμικής νομοθεσίας για τη ρύθμιση της σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης, ενώ ήδη η λειτουργία και οι αρμοδιότητες του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας ρυθμίζονται με νόμο, στον οποίο θα μπορούσε να ενταχθεί η ρύθμιση της σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης. Περαιτέρω, επισήμανε ότι ενδεχομένως οι προτεινόμενες ρυθμίσεις να αυξάνουν τα έξοδα που προβλέπονται στον κρατικό προϋπολογισμό και ως εκ τούτου να αντίκεινται στο Άρθρο 80.2 του Συντάγματος.

Η εκπρόσωπος του Γραφείου της Επιτρόπου Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων εξέφρασε επιφυλάξεις αναφορικά με την πρόνοια της υπό

συζήτηση πρότασης νόμου που παρέχει το δικαίωμα σε ιατρικό και παραϊατρικό προσωπικό να αρνηθεί να παρέχει υπηρεσίες σχετικές με άμβλωση, επισημαίνοντας ότι πρέπει να τεθούν όροι και προϋποθέσεις στην άσκηση του εν λόγω δικαιώματος, ώστε να μη διακυβεύεται η ζωή και η υγεία των γυναικών που επιθυμούν διακοπή της κύησης.

Η εκπρόσωπος του Γραφείου της Επιτρόπου Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού συμφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της προτεινόμενης νομοθεσίας αναφορικά με την παροχή σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης στα σχολεία, επισημαίνοντας ότι με αυτή υλοποιούνται σχετικές νομικές υποχρεώσεις του κράτους, όπως αυτές προκύπτουν από τον περί της Πρόληψης και της Καταπολέμησης της Σεξουαλικής Κακοποίησης, της Σεξουαλικής Εκμετάλλευσης Παιδιών και της Παιδικής Πορνογραφίας Νόμο και από διεθνείς συμβάσεις για την προστασία των δικαιωμάτων του παιδιού. Η ίδια εκπρόσωπος κατέθεσε υπόμνημα με τις θέσεις της επιτρόπου τόσο επί της φιλοσοφίας όσο και για επιμέρους πρόνοιες της πρότασης νόμου, οι οποίες συνοψίζονται στα ακόλουθα:

1. Στόχος της προτεινόμενης ρύθμισης πρέπει να είναι η υποχρεωτική εισαγωγή της περιεκτικής σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης τόσο στην δημόσια όσο και στην ιδιωτική εκπαίδευση από τη μικρότερη δυνατόν ηλικία προς διασφάλιση των θεμελιωδών δικαιωμάτων των παιδιών και με γνώμονα την αρχή της διασφάλισης του συμφέροντος του παιδιού.
2. Η εισαγωγή του μαθήματος της σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης απαιτεί ταυτόχρονα τη συστηματική επιμόρφωση των εκπαιδευτικών που θα αναλάβουν τη διδασκαλία του εν λόγω μαθήματος, καθώς και την επιμόρφωση των γονέων και των κηδεμόνων των παιδιών, προκειμένου να συμπληρώνουν το έργο του σχολείου στο θέμα αυτό.

3. Αναφορικά με την πρόσβαση σε κατάλληλες αντισυλληπτικές μεθόδους και ιατρικές συμβουλευτικές υπηρεσίες σεξουαλικής αναπαραγωγικής υγείας, γίνεται εισήγηση όπως αυτή παρέχεται σε παιδιά 13 ετών και άνω με τη συγκατάθεση των γονέων τους, ενώ για παιδιά 16 έως 18 ετών γίνεται εισήγηση για πρόσβαση στις σχετικές συμβουλευτικές υπηρεσίες, νοουμένου ότι αυτές κρίνονται αναγκαίες για την ασφάλεια και ευημερία των παιδιών και, ως προς το κατά πόσο θα απαιτείται η εξασφάλιση της συναίνεσης των γονέων τους, αυτό προτείνεται να αποφασίζεται από ειδικό, αναλόγως της ηλικίας και του βαθμού ωριμότητας του παιδιού.
4. Γίνεται εισήγηση για προσθήκη σχετικής πρόνοιας, ώστε να εισαχθεί η υποχρέωση του κράτους για συνεχή επιμόρφωση και βελτίωση των προσόντων των επαγγελματιών υγείας επί των θεμάτων περιεκτικής σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης.

Η εκπρόσωπος του Κυπριακού Συνδέσμου Οικογενειακού Προγραμματισμού ανέφερε ότι η σεξουαλική διαπαιδαγώγηση συνδέεται μεν με την πρόληψη των ανεπιθύμητων κυήσεων όμως δεν περιορίζεται μόνο σε αυτό και επισήμανε ότι η προτεινόμενη ρύθμιση στον ίδιο νόμο των θεμάτων της σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης και της διακοπής της κύησης ενδεχομένως να ενισχύσει τις προκαταλήψεις, τα ταμπού και τις παρερμηνείες που επικρατούν αναφορικά με τη σεξουαλική διαπαιδαγώγηση. Ως εκ τούτου, η ίδια εκπρόσωπος διαφώνησε με τη σκοπούμενη ρύθμιση στον ίδιο νόμο της σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης και της λειτουργίας συμβουλευτικών κέντρων για εγκύους που επιθυμούν διακοπή της κύησης. Περαιτέρω, εισηγήθηκε όπως αρμόδια αρχή για την εφαρμογή της προτεινόμενης νομοθεσίας οριστεί το Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας και παράλληλα όπως ανατεθούν στο Υπουργείο Υγείας οι αρμοδιότητες που αφορούν σε θέματα πρόληψης και επιμόρφωσης των επαγγελματιών υγείας. Τέλος, επισήμανε ότι πρέπει να εξεταστεί η συνταγματικότητα συγκεκριμένων προνοιών της πρότασης νόμου που αναφέρονται στο περιεχόμενο και την έκταση της σεξουαλικής

διαπαιδαγώγησης, καθότι αυτές ενδέχεται να παραβιάζουν την αρχή της διάκρισης των εξουσιών.

Ο εκπρόσωπος του Συνδέσμου Ψυχολόγων Κύπρου διαφώνησε με την προτεινόμενη διασύνδεση των θεμάτων της σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης και της διακοπής ανεπιθύμητης κύησης, σημειώνοντας ότι ενδεχόμενη ρύθμιση των εν λόγω ζητημάτων σε ενιαία νομοθεσία πιθανόν να οδηγήσει στη διαιώνιση λανθασμένων αντιλήψεων αναφορικά με το περιεχόμενο της σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης. Περαιτέρω, αναφερόμενος ειδικότερα στην προτεινόμενη σύσταση συμβουλευτικών κέντρων για την παροχή της εν λόγω στήριξης σε εγκύους, σημείωσε ότι αυτή δεν πρέπει να είναι υποχρεωτική, αλλά προαιρετική για τη γυναίκα.

Η Πρόεδρος του Συμβουλίου Εφαρμογής της Εθνικής Στρατηγικής για την Καταπολέμηση της Σεξουαλικής Κακοποίησης και Εκμετάλλευσης Παιδιών και της Παιδικής Πορνογραφίας δήλωσε ότι κατά τη σύνταξη της εν λόγω πρότασης νόμου δε λήφθηκε υπόψη η Εθνική Στρατηγική και το Σχέδιο Δράσης για την Καταπολέμηση της Σεξουαλικής Κακοποίησης και Εκμετάλλευσης Παιδιών και της Παιδικής Πορνογραφίας 2021-2023. Ειδικότερα, ανέφερε ότι η διασύνδεση και η ενιαία ρύθμιση σε ένα κοινό νομικό πλαίσιο της σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης και της διακοπής της ανεπιθύμητης κύησης συνιστά λανθασμένη προσέγγιση. Συναφώς, επισήμανε ότι η σεξουαλική διαπαιδαγώγηση, σύμφωνα με σχετική νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, αποτελεί τον κυριότερο μηχανισμό προστασίας των παιδιών από τη σεξουαλική κακοποίηση και εκμετάλλευση. Περαιτέρω, εξέφρασε τις επιφυλάξεις του συμβουλίου αναφορικά με τη συνταγματικότητα σχετικής πρόνοιας της πρότασης νόμου που ορίζει ως αρμόδια αρχή το Υπουργείο Υγείας, επισημαίνοντας ότι το εν λόγω υπουργείο δε διαθέτει την απαιτούμενη εμπειρογνωμοσύνη για να παρέχει σεξουαλική διαπαιδαγώγηση στα παιδιά. Αναφερόμενη επίσης στην πρόνοια που

προβλέπει ότι τα εκπαιδευτικά προγράμματα και διαφωτιστικές διαλέξεις θα υλοποιούνται στη βάση των κατευθυντήριων γραμμών του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας, σημείωσε ότι η εν λόγω πρόνοια επιβάλλεται να διευρυνθεί, ώστε να καλύπτει και τις οδηγίες και τις κατευθυντήριες γραμμές άλλων διεθνών οργανισμών. Περαιτέρω, η ίδια αξιωματούχος επισήμανε ότι ο καθορισμός των αναλυτικών προγραμμάτων αποτελεί αποκλειστική αρμοδιότητα του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας και ως εκ τούτου ο προτεινόμενος με την πρόταση νόμου καθορισμός των διδακτικών περιόδων και των τάξεων στις οποίες θα παρέχεται σεξουαλική διαπαιδαγώγηση ενδεχομένως να παραβιάζει την αρχή της διάκρισης των εξουσιών. Καταληκτικά, διαφώνησε με την περίληψη στο υπό εξέταση θεσμικό πλαίσιο της ρύθμισης της λειτουργίας συμβουλευτικών κέντρων για εγκύους που επιθυμούν διακοπή της κύησης.

Η εκπρόσωπος της Παγκύπριας Γυναικολογικής και Μαιευτικής Εταιρείας εισηγήθηκε τη διαγραφή του όρου «ανεπιθύμητη», ο οποίος είναι επιστημονικά αδόκιμος όρος, από τον τίτλο και τις πρόνοιες της πρότασης νόμου.

Ο εκπρόσωπος της Παγκύπριας Συντονιστικής Επιτροπής Μαθητών (ΠΣΕΜ) ανέφερε ότι η σεξουαλική διαπαιδαγώγηση στα λύκεια παρουσιάζει ελλείψεις και ότι η εν λόγω διαπαιδαγώγηση πρέπει να ενισχυθεί και να διαμορφωθεί, ώστε να είναι επιστημονικά ορθή και να έχει προοδευτικό και ανθρωποκεντρικό χαρακτήρα. Συναφώς, ανέφερε ότι επί του παρόντος κύρια πηγή πληροφόρησης των νέων είναι το διαδίκτυο, που δεν αποτελεί πάντα αξιόπιστη πηγή και τόνισε περαιτέρω ότι είναι απαραίτητη η στελέχωση των σχολείων με εξειδικευμένους για το θέμα της σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης ψυχολόγους. Σημείωσε επίσης ότι, λόγω της ελλιπούς πληροφόρησης των μαθητών, παρατηρείται αύξηση στη μετάδοση σεξουαλικά μεταδιδόμενων νοσημάτων.

Οι εκπρόσωποι των γυναικείων οργανώσεων συμφώνησαν με τους σκοπούς και επιδιώξεις των προτεινομένων ρυθμίσεων οι οποίες αφορούν τη σεξουαλική διαπαιδαγώγηση, ενώ παράλληλα εξέφρασαν επιφυλάξεις αναφορικά με τη διασύνδεση του θέματος της σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης με αυτό της διακοπής της ανεπιθύμητης κύησης.

Ο εισηγητής της πρότασης νόμου, λαμβάνοντας υπόψη τις πιο πάνω επιφυλάξεις και τους προβληματισμούς των εμπλεκόμενων φορέων και των μελών της επιτροπής, έκρινε σκόπιμο να αφαιρέσει από το πεδίο εφαρμογής του προτεινόμενου νόμου όλες τις ρυθμίσεις για τη διακοπή της ανεπιθύμητης κύησης και υπέβαλε στην επιτροπή αναθεωρημένο κείμενο της πρότασης νόμου το οποίο ρυθμίζει αποκλειστικά τη σεξουαλική διαπαιδαγώγηση των παιδιών, των φοιτητών και του κοινού.

Στο στάδιο της κατ' άρθρον συζήτησης του αναθεωρημένου κειμένου της πρότασης νόμου η επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε τις κάτωθι τροποποιήσεις οι οποίες ενσωματώθηκαν στο αναθεωρημένο κείμενο της πρότασης νόμου:

1. Την τροποποίηση του τίτλου της προτεινόμενης νομοθεσίας, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί της Ολιστικής Σεξουαλικής Διαπαιδαγώγησης Νόμος του 2022».
2. Την προσθήκη προοιμίου όπου αναφέρονται οι λόγοι που επιτάσσουν την εισαγωγή στην εθνική έννομη τάξη του προτεινόμενου θεσμικού πλαισίου, καθώς και οι σχετικές διεθνείς συμβάσεις που κύρωσε η Δημοκρατία και προβλέπουν την παροχή σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης.
3. Τον καθορισμό του Υπουργού Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας ως αρμόδιας αρχής για την εφαρμογή των προνοιών των προτεινόμενων ρυθμίσεων.
4. Τη διεύρυνση της ερμηνείας του όρου «εμπλεκόμενοι φορείς», ώστε να καλύπτει το Γραφείο του Επιτρόπου Προστασίας Δικαιωμάτων του Παιδιού, το Υπουργείο

Υγείας και τις αρμόδιες σε θέματα σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης διευθύνσεις, τομείς και υπηρεσίες του, το Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας και τις αρμόδιες σε θέματα σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης διευθύνσεις και υπηρεσίες του, το Υφυπουργείο Κοινωνικής Πρόνοιας, την Αστυνομία Κύπρου, τον Οργανισμό Ασφάλισης Υγείας, το Συμβούλιο για την Εφαρμογή της Εθνικής Στρατηγικής για την Καταπολέμηση της Σεξουαλικής Κακοποίησης και Εκμετάλλευσης Παιδιών και της Παιδικής Πορνογραφίας, τον Παγκύπριο Ιατρικό Σύλλογο, την Γυναικολογική Εταιρεία Κύπρου, την Παιδιατρική Εταιρεία Κύπρου, τον Παγκύπριο Σύνδεσμο Νοσηλευτών και Μαιών, την Παγκύπρια Συντονιστική Επιτροπή Μαθητών και μη κυβερνητικές οργανώσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της διαπαιδαγώγησης για όλες τις πτυχές της σεξουαλικότητας και της σεξουαλικής υγείας.

5. Την αντικατάσταση του όρου «σεξουαλική διαπαιδαγώγηση» και της ερμηνείας αυτού με τον όρο «ολιστική σεξουαλική διαπαιδαγώγηση».
6. Την προσθήκη των όρων «Συμβούλιο για την Εφαρμογή της Εθνικής Στρατηγικής για την Καταπολέμηση της Σεξουαλικής Κακοποίησης και Εκμετάλλευσης Παιδιών και της Παιδικής Πορνογραφίας» και «Επίτροπος Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού» και των ορισμών τους.
7. Τη διαγραφή των προνοιών που προέβλεπαν την υποχρέωση της πολιτείας για σεξουαλική διαπαιδαγώγηση του κοινού.
8. Τη διαγραφή των προνοιών με τις οποίες καθορίζονταν οι τάξεις, οι διδακτικές περίοδοι και το περιεχόμενο της σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης και παράλληλα την προσθήκη πρόνοιας με την οποία παρέχεται στο Υπουργικό Συμβούλιο εξουσιοδότηση για έκδοση κανονισμών για τον καθορισμό των εν λόγω θεμάτων.

9. Την προσθήκη πρόνοιας με την οποία θεσπίζεται η υποχρέωση της αρμόδιας αρχής για υποβολή στη Βουλή των Αντιπροσώπων ετήσιας έκθεσης πεπραγμένων αναφορικά με την εφαρμογή της προτεινόμενης νομοθεσίας.
10. Τον καθορισμό της 1^{ης} Σεπτεμβρίου 2023 ως της ημερομηνίας έναρξης της ισχύος του προτεινόμενου νόμου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση της πρότασης νόμου σε νόμο.

Σημειώνεται ότι, σε περίπτωση ψήφισης του προτεινόμενου νόμου σε νόμο, ο τίτλος αυτού θα τροποποιηθεί, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί της Ολιστικής Σεξουαλικής Διαπαιδαγώγησης Νόμος του 2022».

15 Νοεμβρίου 2022

ΝΠ/ΧΜ/ΣΠΓΧ

Αρ. Φακ.: 23.02.060.092-2019